

Integriteitswaarborgen bij opdrachtverstrekking door woningcorporaties

De Autoriteit woningcorporaties heeft onderzoek gedaan naar de maatregelen die woningcorporaties hebben genomen om ervoor te zorgen dat de opdrachtverstrekking rond nieuwbouw, renovatie en onderhoud op een integere manier plaatsvindt. Het onderzoek laat zien welke maatregelen door de corporaties worden toegepast en hoe effectief de corporaties ze vinden. Maatregelen kunnen genomen worden op het gebied van de organisatie, het proces en de cultuur.

De belangrijkste uitkomsten worden hier samengevat. Het complete verslag is beschikbaar op www.ILenT.nl/AutoriteitWoningcorporaties.

Conclusie: de sector maakt werk van integriteit

De meeste maatregelen die woningcorporaties kunnen nemen om integere opdrachtverstrekking te bevorderen worden door een grote meerderheid van de woningcorporaties toegepast. Zestien van de negentien genoemde maatregelen (85%) zijn door minstens 90% van de corporaties geheel of gedeeltelijk ingevoerd.

Deze maatregelen worden door gemiddeld 95% van de woningcorporaties als geheel of gedeeltelijk effectief beschouwd.

Observaties en ruimte voor verbetering

Organisatie

Door risico's over het opdrachtgeverschap in kaart te brengen kunnen beheersmaatregelen getroffen worden en de toezichtmogelijkheden vergroot worden.

Slechts de helft van de corporaties heeft daadwerkelijk een **actuele risicoanalyse en bijbehorend beleid** voor het beheersen van de risico's.

Proces

Goed opdrachtgeverschap vereist kennis en competenties. Minder dan helft van de corporaties stelt echter opleidingseisen aan bij inkoop betrokken medewerkers.

Het vastleggen van de werkwijze rondom aanbesteden is goed voor de uniformiteit, de transparantie en de uitlegbaarheid van het proces. **85%** van de corporaties heeft de werkwijze rond aanbesteding vastgelegd in **aanbestedingsbeleid**, maar slechts **18%** maakt dat **openbaar**.

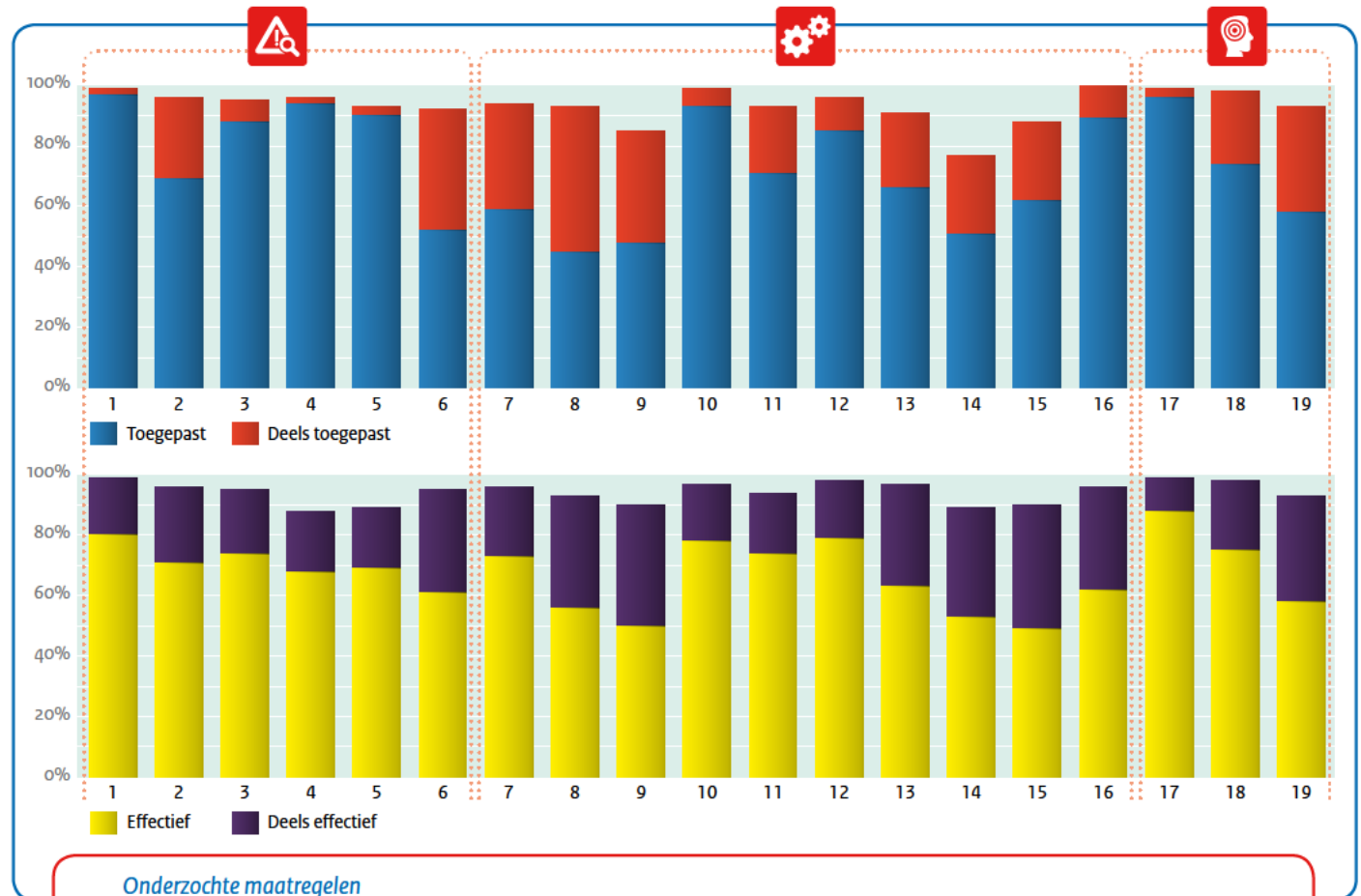
Cultuur

Woningcorporaties hebben te maken met grote (financiële) risico's. Opdrachtgeverschap raakt veel van die risico's maar is slechts bij de helft van de corporaties een periodiek terugkerend thema in de dialoog tussen bestuurder en Raad van Commissarissen.

92% van corporaties vindt het **stimuleren van de bewustwording** de beste maatregel om integriteit binnen de gehele sector te bevorderen. Driekwart van de corporaties vergroot de bewustwording van de eigen medewerkers en leidinggevenden door hier daadwerkelijk periodiek aandacht voor te vragen.

Toepassing en effectiviteit maatregelen

Onderzochte maatregelen

Organisatie

- Er zijn afspraken vastgelegd over wat wel en niet kan in een interne gedrags- of integriteitscode.
- Vastgelegde criteria die worden gehanteerd bij het doen van (des-) investeringen en het aangaan en beëindigen van contracten en/of samenwerkingsverbanden met derden.
- Een regeling nevenwerkzaamheden of tegenstrijdige belangen (al dan niet opgenomen in een interne gedrags- of integriteitscode).
- Er is een klokkenluidersregeling.
- Er is een vertrouwenspersoon.
- Er is een actuele risicoanalyse over (in elk geval) het opdrachtgeverschap van corporaties en bijbehorend beleid voor het beheersen van de risico's.

Proces

- Voorwaarden, selectiecriteria, besluitvorming en onderbouwing worden vastgelegd in het inkoopdossier.
- Er is functiescheiding tussen inkoper en behoeftesteller.
- Aan bij inkoop betrokken medewerkers zijn opleidingseisen gesteld, zij moeten hun kennis actueel houden.
- Medewerkers zijn verplicht om nevenwerkzaamheden en eventuele belangenverstremgeling te melden.
- Het inkoopproces en naleving van regels zijn onderdeel van audits.
- De werkwijze rond aanbesteden is vastgelegd in aanbestedingsbeleid.
- Er zijn regels gesteld voor de te gebruiken aanbestedingsprocedure.
- Bij het selecteren van geschikte ondernemers wordt gebruik gemaakt van uitsluitingsgronden.
- Bij het selecteren van geschikte ondernemers wordt gebruik gemaakt van geschiktheidseisen.
- Er is vooraf een vastgesteld criterium voor de gunning van opdrachten.

Cultuur

- RvC en bestuur tonen door besluiten en gedrag het belang van integriteit en ethische waarden.
- Bewustzijn medewerkers en leidinggevendend wordt vergroot door periodiek aandacht te vragen voor integriteit (intranet, werkoverleg, personeelsbijeenkomsten e.d.).
- Opdrachtgeverschap is een vanzelfsprekend periodiek thema in de dialoog tussen bestuurder en raad van commissarissen.